

120

BAKONYI KARSZTVÍZ

BAKONYKARSZT VÍZ- ÉS CSATORNAMŰ Zrt.

XXIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

A ZRT. LAPJA

2018. MÁRCIUS

**TERMÉSZETESEN,
VÉDD TERMÉSZETESEN!**

VÍZ VILÁGNAPI PÁLYÁZAT – 2018.

**TÁNCVIGALOM
A THURY VÁRBAN!**

*A hagyományos farsangi vízműves-bált a palotai
üzemmérnökség vezetője nyitotta meg*

TARTALOM

ÚJABB KÖVETELMÉNYEK AZ ADATVÉDELEMBEN	2
SZENNYVIZES FEJLESZTÉSEK UNIÓS FORRÁSBÓL	3
MENTORPROGRAM TÁRSASÁGUNKNÁL	4
HUMÁN HÍRMORZSÁK	4
ÚJ „SÓBONTÓ” KÉSZÜLÉK KÁDÁRTÁN	5
HAVÁRIA AZ AJKAI FEKETE ISTVÁN- VÖRÖSMARTY MIHÁLY ISKOLÁBAN	6
TETTEN ÉRT ÉGHAJLATVÁLTOZÁS	6
EGY „ANTIK” VÍZVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV MARGÓJÁRA	7
A „REZSICSÖKKENTÉS NYOMÁBAN”	8
A HIDROLÓGUS ÉS A KULACS	9
VÍZ VILÁGNAPI PÁLYÁZAT – 2018.	10-11
TÁNCVIGALOM A THURY VÁRBAN!	12

ÚJABB KÖVETELMÉNYEK

AZ ADATVÉDELEMBEN

Az elmúlt években a személyes adatokkal történt súlyos visszaélések és a technológia fejlődése megerősítették az uniós vezetőkben és döntéshozó testületekben azt a szándékot, hogy az EU a világ egyik lesgzigorúbb adatvédelmi keretrendszerét alakítsa ki, és ezzel egyúttal a világ többi részét is rákényszerítse arra, hogy magasabb szinten foglalkozzon az adatvédelem kérdéskörével.

Többéves előkészítő munka után, 2016. április 27-én hirdette ki az Európai Parlament és a Tanács (EU) a 2016/679-es, a személyes adatok kezeléséről, védelméről, és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló rendeletét, a GDPR-t (General Data Protection Regulation).

A rendeletet a személyes adatokat kezelő szervezeteknek valamennyi uniós tagországban kötelezően alkalmaznia kell 2018. május 25-étől. A rendelet Magyarországon is automatikusan érvénybe lép és kötelezően alkalmazni kell. Mivel a GDPR lehetőséget biztosít – meghatározott rendelkezések esetén – a tagállami szintű szabályozására, természetesen a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló jogszabály előírásait is figyelembe kell venni a napi munkavégzés során.

A számos új követelményt megfogalmazó szabályozás több területen is érdemi változást hoz. Ezek közül

az egyik legfontosabb, hogy rendelet jelentősen kibővíti a személyes adatok körét. Személyes adatnak minősül minden olyan azonosított, vagy beazonosítható személyre vonatkozó adat, amely az illető privát, szakmai vagy közösségi, társadalmi tevékenységére vonatkozik. Így személyes adat sok más egyéb mellett a név, a születési és egészségügyi adatok, bankszámlaszám, jövedelem, helymeghatározó adat (GPS), e-mail cím, telefonszám (vállalati és magán is), levelezési cím, de akár egy közösségi oldalon található profilkra mutató link és az IP cím is.

A jövőben minden súlyosabb incidenst, akár belső rendszeren történt, akár külső hackertámadást, adatszivárgást 72 órán belül jelenteni kell az adatvédelmi hatóságnak.

A rendelet két fontos alapelve az elszámoltathatóság és az átláthatóság, melyekhez kapcsolódnak nyilvántartási szabályok is.

A kapcsolódó ágazati jogszabályok szigorú előírás alapján rögzítik, hogy a szolgáltatók az érintett felhasználóktól milyen adatokat kérhetnek és rögzíthetnek a szerződéskötéskor, azt milyen időkorlát szerint tárolhatják.

A jogszabályokban megfogalmazott adatokon túl a szolgáltató csak külön hozzájárulás alapján rögzíthet személyes adatot. A GDPR rendeletre való felkészülés jegyében a BAKONYKARSZT Zrt. értékesítési osztályvezetőjének vezetésével adatvédelmi munkacsoport alakult, amelyben az értékesítési osztály, az informatikai csoport, valamint a HR osztály munkatársai is részt vállalnak.

A munkacsoport célja, hogy a hatályos jogszabályi előírások és a május hónaptól alkalmazandó rendelet előírásainak megfelelően alakítsa ki ügymenetét, továbbá felhívja a figyelmet az adatvédelmi tudatosságra.

K. A.

TÖRZSGÁRDA JUTALOMRA JOGOSULTAK

(2017.07.01.-2017.12.31
között)

40 éves törzsgárda tagok: *Boncz Zoltán* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség), *Makai Ferenc* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség).

35 éves törzsgárda tagok: *Baják Barnabás* (Nagyvázsonyi Üzem-vezetősé-g), *Bedics László* (Veszprémi Üzem-mér-

nökség), *Beleznai Sándor* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség), *Szöke Tibor* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség), *Varga László* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség).

30 éves törzsgárda tagok: *Balogh Károly Zoltán* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Csillag Győző* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség), *Forrai Gyula* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Hege Zoltán* (Zirci Üzem-mérnök-ség), *Nagy Ervin* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség), *Pallag László* (Veszprémi Üzem-mérnök-

ség), *Szász Lőrincné* (Pénzügyi- és Számviteli Osztály), *Zs. Horváth László* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség).

25 éves törzsgárda tagok: *Ács Zsolt* (Értékesítési Osztály), *Petrovai Tímea* (Informatikai csoport), *Rozmán Anikó* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség), *Schilinger Krisztina Erzsébet* (Várpalotai Üzem-mérnök-ség), *Szabó Sándor István* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Wenczel Imre* (Ajakai Üzem-mérnök-ség).

15 éves törzsgárda tagok: *Balta Bernadett* (Zirci

Üzem-mérnök-ség), *Kertész Lajos* (Nagyvázsonyi Üzem-vezetősé-g), *Mészáros Szabolcs* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Punk Zoltán* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség), *Taferner Tibor* (Értékesítési Osztály), *Takácsné Salamon Anett* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Tóth Balázs* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség), *Vass Róbert* (Veszprémi Üzem-mérnök-ség).

10 éves törzsgárda tagok: *Bali Ervin János* (Ajakai Üzem-mérnök-ség), *Horváth Péter* (Ajakai Üzem-mérnök-ség).

SZENNYVIZES FEJLESZTÉSEK UNIÓS FORRÁSBÓL

A BAKONYKARSZT Zrt. üzemeltetésében lévő hét szennyvízelvezető és –tisztító víziközmű-rendszeren történik uniós forrásból szennyvíztisztító telep és/vagy szennyvízhálózat fejlesztés, próbaüzemmel együtt 2020. év végéig. A fejlesztések a KEHOP-2.2.2. konstrukció keretén belül valósulnak meg, a Nemzeti Fejlesztési Programiroda gondozásában. A 2002 februárjában megjelent kormányrendeletben szereplő szennyvíz agglomerációk közül a 1084/2016. (II. 29.) Kormányhatározatban lévő települések megítélt támogatást kaptak a szennyvíztisztító telepük vagy szennyvízhálózatuk fejlesztésére. A beruházások befejezésére a korábbi 2018. év végéig megadott határidő 2020. év végéig kitolódik.

A múlt év végével megkezdődött a fejlesztések tender terveinek elkészítése és a közbeszerzési eljárások, pályáztatások lefolytatása. A mostani ígéreték szerint a fizikai munkavégzés 2019. évben kezdődik el és az esztendő végére be is fejeződik. A felállított ütemterv szerint 2020-ra már csak a próbaüzemek és a papírmunka maradnak.

A Berhidai szennyvízelvezetési agglomeráció Berhida, Papkeszi, Csajág és Küngös települések szennyvizet gyűjti össze és tisztítja meg. A központi szennyvíztisztító telep Berhida településen található. A szennyvíztisztító telep jelenleg túlterhelt, mind hidraulikai, mind szerves anyag terhelés szempontjából és technológiailag is elavultnak számít. A telepen nem épült ki iszapvíztelenítő és korszerű iszapsűrítő rendszer sem. Az iszapvonal jelenleg csak egy iszaptárolóból áll, ahonnan az iszapot híg állapotban szállítják a várpalotai szennyvíztisztító telepre. A telep szennyvíz és iszapvonalai fejlesztése szükséges és rendkívül időszerű.

A Nemesszalóki szennyvízelvezetési agglomeráció Nemesszalók, Dabrony, Nagyalásony Vinár és Marcalgergelyi szennyvizet gyűjti össze és tisztítja meg a központi szennyvíztisztító telepen, Nemesszalókon. A szennyvíztisztító telep hidraulikailag, és a befolyó szennyvíz szennyezettsége szempontjából túlterhelt, bővítése mára elengedhetetlen vált.

A Devecseri szennyvízelvezetési agglomerációhoz jelenleg Devecser település tartozik, az ott létesített szennyvíztisztító teleppel. A hidraulikailag és biológiailag is túlterhelt szennyvíztisztító telep fejlesztése ugyancsak elengedhetetlen. A fejlesztéssel kapcsolatos szempont az is, hogy a közeli Pusztamiske település szennyvizei szintén erre a telepre vezet-

hetők be a jövőben, gazdaságosan. Ezért társaságunk törekedett arra, hogy Pusztamiske települést a Devecseri szennyvíz agglomerációhoz tudjuk csatlakoztatni. A jelenlegi fejlesztési keretben azonban nincs benne Pusztamiske település szennyvízcsatornázása, de a tervezett telep kapacitása elegendő lesz arra, hogy a településen keletkező szennyvizek tisztítását is elvégezze.

A Péti Nitrogénművek területén található egykori „gyári” szennyvíztisztító telep fogadja Pétfürdő település és a gyártelep kommunális szennyvizét. A tisztító telep biológiai rendszere nagymértékben „amortizálódott”, teljes rekonstrukciója szükséges. A technológia átalakítása során figyelemmel kell lenni a karbantartási feladatok elvégzését lehetővé tevő szakaszolási lehetőségek kialakítására. Szükséges továbbá a teljes iszapvonal rekonstrukciója (sűrítés, gépi vízteleltetés). A villamos energia ellátás teljes mértékben elégtelen, a telep biztonságos üzemeltetése érdekében a gyári rendszertől független ellátás kiépítése időszerű. Továbbá folyamatirányító rendszert kell kialakítani a folyamatos felügyelet, és ezáltal a biztonságos üzemeltethetőség elérése érdekében.

A Királyszentistváni szennyvíz agglomerációban, Litér, Királyszentistván, Vilonya és Sóly településekről elvezetett szennyvizek megtisztítása a Litér település tulajdonában lévő szennyvíztisztító telepen folyik. A hidraulikailag túlterhelt litéri szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése is szükségessé vált. A telep műszaki átadása óta a hidraulikai és szennyezőanyag (nitrogén, ammónia) terhelése is jelentősen megnőtt, ami meghaladja a kiépített kapacitás értékét. Ezért szükségesnek tartjuk egy teljes biológiai (anoxikus, oxikus) tisztítósor kiépítését.

A telepen – a kapacitásához igazodva – a meglévő utósűrítő kapacitásbővítésére is szükség van. Gravitációs sűrítő bővítés, valamint új gépi iszapvíztelenítő berendezés üzembe állításával az iszapvonal bővítése szintén indokolt.

A Várpalotai szennyvízelvezető és tisztító víziközmű-rendszeren a Várpalota I. sz. szennyvízátemelő gépészeti, villamos és irányítástechnikai fejlesztése vált szükségessé. Az átemelő a városban összegyűjtött szennyvíz több mint kétharmad részét (kb. 2.000 m³/d) továbbítja a tisztítótelep felé. Biztonságos üzeme stratégiai fontosságú a szennyvízelvezető rendszer üzemeltetéséhez.

Az I. számú átemelőhöz kapcsolódó mintegy 1.350 m nyomóvezeték életkora és állapota indokolja annak cseréjét. A vezeték, NA 250 azbesztcement csőanyagból épült, aminek kora és anyaga önmagában is jelentős környezeti kockázatot jelent.

Az Ösküi OMS rendszerű szennyvíztisztító telep jelentősebb rekonstrukció nélkül üzemel 1997-óta. Megvalósítandó a telep gépészeti és építészeti fejlesztése, egyes elemeinek cseréje. A szóban forgó objektumok technika színvonala, mind üzembiztonság mind energiafelhasználás szempontjából, ma már nem felel meg az igényeknek. A szennyvíztisztító telep belső villamos hálózata elavult, felújítása nem gazdaságos. A megfelelő üzembiztonság megtartása érdekében folyamatirányító rendszerek, terepi műszerek fejlesztése, cseréje szükséges, a villámvédelmi rendszer áttervezése, felújítása indokolt. A villamos biztonságtechnikai felülvizsgálatokon észlelt nagyszámú „nem-megfelelőség” javítása, pótlása nem gazdaságos, ennek megfelelően indokolt a felújítása, vagy teljes cseréje.

S. H. S.

MENTORPROGRAM

A hazai munkaerő piac jelentősen megváltozott az utóbbi egy-két esztendőben. A változás egyre kedvezőtlenebb helyzetbe hozza a hazai víziközmű szolgáltatókat, így a BAKONYKARSZT Zrt.-t is. A szakképzett munkaerő hiánya, a szakemberek elvándorlása egyre égetőbb probléma és a tendencia folytatódása rövid időszakon belül már a biztonságos szolgáltatást is veszélyeztetheti.

Jelentős, a munkaerőt vonzó, illetve megtartó bérfejlesztésre, hathatós állami támogatás nélkül nincs mód a víziközmű szektorban. Társaságunk kutatja azokat a forrásokat, pályázatokat, melyeket igénybe vehetne a jövedelmek kiegészítése, emelése tekintetében. Nehezíti a helyzetet, hogy Társaságunk munkavállalóinak átlag életkora jelenleg 48 év, ami évről-évre emelkedik. Ez azt is jelzi, hogy a következő években sok kolléga vonul nyugállományba, akiket pótolni szükséges.

A szakma szeretete, a „vízműves lét” korábban apáról fiúra szállt, nem voltak ritkák a több generációs „vízműves” családok sem. Jellemzően pályakezdőként helyezkedtek el és szinte egész életüket a Társaság berkein belül töltötték, példát mutatva gyermekeiknek, akik szintén ezt a szakmát választották. Ez a tendencia is folyamatosan változik, csökkenni látszik. A tapasztalatok azt mutatják, hogy fogynak a szakmunkások. Öt-hat éve még a Társaság tanulószövedéssel foglalkoztatott diákokat vízvezeték- és vízkészülék szerelő szakmában, tanévenként általában 4-5 főt. Manapság az a tapasztalat, hogy már a képzésre sem jelentkeznek a fiatalok. Azok közül a diákok közül, akik a Társaságnál töltötték a gyakorlatukat, 5 fő jelenleg is az alkalmazásunkban áll. Ez azt mutatja, hogy

korábban volt megtartó ereje a Társaságnak, a pályakezdők szívesen maradtak nálunk. A BAKONYKARSZT Zrt. ezt a megtartó erőt szeretné fenntartani.

A szakember pótlás eszközei is változnak, mert a munkaerő piacra beléptek a „Z” generációs munkavállalók. A felgyorsult, digitalizált világban beintegrálásuk több figyelmet igényel. Egyrészt ez, másrészt az új munkatársakkal való „általános törődés” igénye indukálta a Társaságnál a „mentorprogram”-ba való részvételt. A program keretében a Társaság szeretné a frissen végzett, szakmájukat szerető fiatalok munkába állását segíteni. Szeretnénk azt elérni, hogy a szakmájuk ismerete mellett tovább fejlődjenek, beilleszkedésükben a mentorok segítségével mihamarabb megtalálják számításukat. A kezdő lépések megtételében a munkáltató és munkavállaló számára is segítséget nyújthat egy mentori hálózat, amely lehetőséget teremt a munkahelyi környezetbe, szervezeti kultúrába először belépő pályakezdő fiatalnak, hogy könnyebben vegye a kezdeti szakmai- és személyes kihívásokat és a lehető legkevesebb súrlódással, esetleges negatív tapasztalattal illeszkedjen be a munkahelyén.

Veszprém Megyei Jogú Város „Foglalkoztatási Együttműködés a Veszprémi járás-

ban” című projektjéhez, ami a szakképzett munkaerő hiányának mérséklését célozza meg – szolnoki mintára –, három veszprémi társaság, a Jost Hungária Bt., a Panontej Zrt. és a BAKONYKARSZT Zrt., a Veszprémi Szakképzési Centrummal és a megyeszékhely önkormányzatával karöltve döntött arról az együttműködésről, melynek eredményeként megszületett a „Veszprémben a jövőd” Mentorprogram. Ennek célja, hogy pályakezdő szakképzett fiatalok létesítsenek munkaviszonyt az együttműködésben résztvevő cégeknél. A programba 15 fiatalot vontak be. A fiatalokat az Életet Segítő Alapítvány készíti fel a minél hatékonyabb és zökkenőmentes elhelyezkedésre a munka világában.

A BAKONYKARSZT Zrt., úgy döntött, hogy nem csak a pályakezdők esetében kívánja alkalmazni a programot, hanem minden, a Társasággal először munkaviszonyt létesítő munkavállalóra kiterjeszti azt.

A fiatalokat segítő mentorok előre kiválasztott – és mentorrá kiképzett – munkavállalók a Társaságnál, akik tanácsadóként, pártfogóként és akár szakemberként is segítik mind a pályáját kezdő, mind pedig a más munkáltatótól érkező munkatársakat véleményükkel, tanácsaikkal.

A mentorokat szervezeti egységenként jelölik ki. A választásnál a mentorok emberi tulajdonságait, szociális érzékenységét, valamint kommunikációs képességeit veszik figyelembe.

A mentorok, akiknek feladatát a Munkavállalói Szabályzat részletesebben taglalja, a meghatározott időszakban havi díjazásban részesülnek.

Stadler Emese

HUMÁN HÍRMORZSÁK

NYUGDÍJBA VONULTAK
Berzi Zoltán csőhálózat és berendezés-szerelő, karbantartó; *Lukács József* műszaki ügyintéző; *Vajainé Kovács Rozália* gazdasági ügyintéző (Ajakai Üzem-mérnökség); *Kövári Rudolf* diszpécser (Várpalotai Üzem-mérnökség); *Szász Lőrincné* folyószámla-könyvelő (Pénzügyi és Számviteli Osztály).

MUNKAVISZONYUK MEGSZÜNT

Bolgár Dávid csőhálózat és berendezés-szerelő, karbantartó (Veszprémi Üzem-mérnökség); *Vizi Lajos* betanított csőhálózat és berendezés-szerelő, karbantartó (Ajakai Üzem-mérnökség); *Kósa Károly* villanyszerelő; *Pavlenyi György* villanyszerelő; *Rábel László* vízmérő-leolvasó (Várpalotai Üzem-mérnökség); *Szabó-Novák Petra* tárgyeszköz-gazdálkodó (Műszaki Osztály).

ÚJ MUNKAVÁLLALÓK:

Baráth Róbertné gazdasági ügyintéző; *Réthiné Polgár Ildikó* ügyfélszolgálati ügyintéző (Ajakai Üzem-mérnökség); *Táncsics Dániel Ferenc* csőhálózat és berendezés-szerelő, karbantartó, *Szeifér Viktor* gépkezelő (Veszprémi Üzem-mérnökség); *Kövári Rudolf* diszpécser, *Németh Róbert* villanyszerelő, *Promber Géza* csatornaüzemi és szennyvíztisztító telepi gépkezelő (Várpalotai Üzem-mérnökség); *Kanyár Eszter* tárgyeszköz-gazdálkodó (Műszaki Osztály).

GRATULÁLUNK

Tóthné Regénye Zsuzsanna kislányuk *Eliza* (2017.12.08); *Sasvári-Vesztergom Írisz* kislányuk *Szilárd* (2018.01.09.); *Dr. Fusz Eszter* nek és *Víg Gábornak* kislányuk *Cecília* (2018.02.15.); *Fischer Norbert* nek kislányuk *Kata* (2018.02.15.); *Szeifér Gábor* nek kislányuk *Erik* (2018.02.23) születéséhez.

S. E.

ÚJ „SÓBONTÓ” KÉSZÜLÉK KÁDÁRTÁN

Régóta tervezett álmunk valósult meg azzal, hogy múlt év augusztusában Veszprém-Kádárta gépházban megszüntettük a klórgázos fertőtlenítést.

A klórgáz ugyan a leghatékonyabb fertőtlenítőszer, viszont használata szigorú munkavédelmi szabályok betartásával lehetséges. Az élő környezet számára veszélyes, mérgező anyag, egyes esetekben akár életveszélyes sérüléseket is okozhat. A szabadba jutó cseppfolyós klór ugyanis igen gyorsan gáz alakúvá válik. A gáz nyomásának csökkenése során gyorsan, nagy mennyiségű hideg köd és mérgező-, maró keverék keletkezik, amely nagy távolságra terjed. A klórgáz nehezebb a levegőnél és a talaj fölött marad. Belélegzésnél légzőszervi irritáció, nehézlégzés, émelygés, hányinger és tüdő ödéma léphet fel.

Kádártán a klórgáz felhasználás különösen veszélyes üzem volt azért is, mert a gépház közvetlen szomszédságában található a településrész óvodája. A gépház melletti két, egyenként 1.400 m³-es medencébe folyik be a Kádártai galériákból és a Gyulafirátóti kutakból származó karsztvíz. A medencékből a vizet a veszprémi ivóvízellátó hálózatba és ezáltal a felhasználókhöz nyomásfokozó szivattyúk segítségével juttatjuk el.

A veszprémi vízellátó-rendszerbe naponta mintegy 4-5 ezer m³, csúcsfogyasztási időszakokban vagy havária helyzet esetén akár 7.500 m³ ivóvíz is továbbításra kerülhet.

A karsztvíz biztonsági fertőtlenítésére, a csőhálózat ál-

lapotából adódóan az esetleges másodlagos szennyeződések kivédésére klórgáz adagolást használtunk eddig.

A veszélyes klórgáz-felhasználási helyek kiváltását több éve tervezzük társaságunknál. Első lépésként, 2012-ben Veszprém-ben az aranyosvölgyi vízbázisunknál valósítottuk meg a klórgáz adagolás megszüntetését. Ott UV fertőtlenítő berendezés beépítésével és nátrium-hipoklorit oldat adagolására álltunk át. Kádártán az UV berendezés beépítése műszakilag nem volt lehetséges, illetve nagy átalakításra lett volna szükség a vezetékben uralkodó 10 bár feletti nyomások miatt. A gépházban a klórgáz adagolása helyett nátrium-hipoklorit oldat adagolás kiépítését valósítottuk meg. Az 5-6 g/l koncentrációjú nátrium-hipoklorit oldatot helyben állítjuk elő konyhasóból, egy elektrolízis elvén működő berendezéssel. Bár ez a koncentráció jóval hígabb mint az általunk más vízműtelepeken használt 90 g/l töménységű hipo, mégsem jelent különösebb gyakorlati problémát a hígabb hipo használata. Nyilván több oldatot kell adagolni a vízhez

ugyanolyan fertőtlenítési hatások eléréséhez, ez azonban csak nagyobb teljesítményű adagoló szivattyú beépítését igényli.

A „sóbontó” berendezésre két társaságtól kértünk ajánlatot, és végül a jobb ajánlat alapján az Aliaxis Kft.-t választottuk. Mivel az általuk forgalmazott berendezés még nem volt hazai tapasztalat, 3 hónap próbaidőt kötöttünk ki a beszerzés előtt. Így kaptuk meg kipróbálásra a DINOTEC típusú berendezést. Miután megbizonyosodtunk a gépegység előnyeiről és megismertük esetleges hátrányait, döntöttünk úgy hogy a kedvező tapasztalatok birtokában megvásároljuk azt.

A vízellátásban Magyarországon ez az első ilyen berendezés, korábban csak uszoda-technikában alkalmazták.

A kezdeti nehézségek – beszállítás, beállítási problémák – után azt mondhatjuk, hogy a berendezés megfelelően működik, biztosítja a szükséges fertőtlenítőszer előállítását és adagolását a hálózatra. Ezzel megspóroltuk a készen kapható hipo gyakori helyszínre szállításából eredő többlet költségeket is amellet, hogy a veszélyes klórgáz felhasználást is megszüntettük.

A klórgázos helyek felszámolását természetesen tovább folytatjuk, ami ebben az évben a Veszprém Központi Telephelyen lévő tároló megszüntetésével, majd Noszlop, valamint Bánta pusztá gépházban a klórgáz adagolás kiváltásával folytatódik. A folyamat befejezésével elmondhatjuk majd, hogy társaságunknál nem alkalmazunk klórgáz adagolást fertőtlenítés céljára.

S. H. S.

**HAVÁRIA
AZ AJKAI
FEKETE ISTVÁN-
VÖRÖSMARTY
MIHÁLY
ISKOLÁBAN**

A Pápai Tankerületi Központtól társaságunk felé november végén érkezett a megkeresés, hogy segítsünk az ajkai Vörösmarty iskola csőtörését megkeresni, és a hibát megszüntetni, mert a belső hálózaton, nem látható helyen nagy mennyiségű víz fogy, de sehol nem jön a felszínre.

Cégünk hálózatvizsgáló szakembere előzetesen megvizsgálta a helyszínt, de a hibahely nem volt egyértelműen meghatározható, mivel az azbesztcement anyagú csövek-nél a rossz hangvezetési tulajdonságok miatt pontatlan a mérés. Egy 110 méter hosszú szakaszon bárhol lehetett a meghibásodás a mérési eredmények alapján. Ennek tudatában a Tankerület vezetősége úgy döntött, hogy cseréljük ki a hibásnak ítélt szakaszt.

A hibaelhárítás nehézségeit fokozta, hogy az iskola udvara tele van bizonytalan nyomvonalú közművekkel, így az elsöre gyors megoldást ígérő irányított fúrás lehetőségét el kellett vetnünk. Mivel még a kicserélendő belső gerincvezeték nyomvonala sem volt pontosan ismert, csak a kézi földmunkavégzés jöhetett számításba.

A nyomvonal a belső parkolókat és élelmiszer beszállítói útvonalat is érintette, így nagy körültekintéssel, és elsősorban a hét végén kellett a bontási munkákat végezni.

>>>

Mivel az Ajkai Üzem-mér-nökség fizikai állománya egy padragkúti, folyamatban lévő munkán dolgozott, a Pápakörnyéki Üzemvezetőség bevállalta a szerelési munkákat.

A vízfolyás okozója az ajkai iskola udvarán

A jól szervezett munka eredményeként hamar előke-rült a csőtörés, és beigazolódott, hogy tényleg nagymérvű volt a vízfolyás. A vezetőből távozó víz pedig azért nem került a felszínre, mert a vízvezeték melletti csapadék-víz elvezető rendszer „gondoskodott” annak „elszállításáról”.

Az első kapavágástól számított egy hét alatt elkészült a vezeték kiváltása, átkötése, üzembe helyezése, valamint a teljes helyreállítás az aszfaltozási munkákkal együtt. Az év végére való tekintettel kijelenthető, bravúros teljesítményt nyújtottak a hibaelhárításban résztvevő kollégák.

Csőbőr Károly

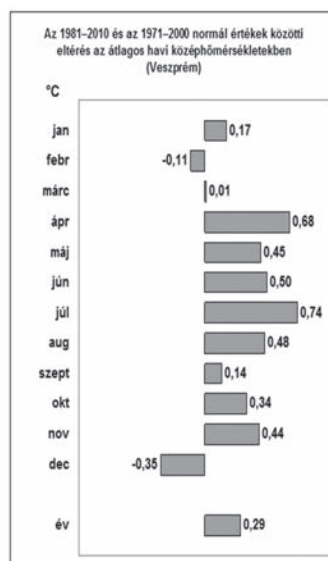
TETTEN ÉRT ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

A Magyar Hidrológiai Társaság Veszprém megyei Területi Szervezete februárban előadótűlést szervezett a BAKONYKARSZT Zrt. veszprémi központjának nagytermében. Az ülésen két előadás hangzott el. Dr. Gelencsér András, a Pannon Egyetem rektora, a Mérnöki Kar Környezettudományi Intézetének egyetemi tanára, az MTA Levegőkémiai Kutatócsoportjának vezetője „Globális éghajlatváltozás – mítosz vagy valóság?” címmel a klímaváltozás komplexitásáról beszélt, míg Kovács Győző nyugállományú őrnagy és katonameteorológus „Tetten ért éghajlatváltozás a veszprémi meteorológiai adatsorokban” című előadása a téma egy szegmensének helyileg érzékelhető tényszerűségeiről szólt. Cikkünkben ez utóbbiról olvashatnak összefoglalót.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSz) 2015. április 23-ával áttért a korábban használt 1971–2000-es átlag-ról az 1981–2010-es átlagértékekre (normál) használatára. Tették ezt azért, mert tíz évenként célszerű (és ajánlott is) a mérések és megfigyelések utókövetése az éghajlati normák tekintetében.

Maga a hír nem lenne nagy durranás, de a két időszak adatainak összehasonlító elemzése már a nagyközönség számára is érdekes lehet. Egy térség éghajlati sajátosságait általában 30 éves periódusok alapján jellemezzük. Ez az időszak már elég hosszú ahhoz, hogy az egyes évek kiugró (néha szélsőséges) értékei a jellemzőségeket ne torzítsák, de ha sűrűn előfordulnak, úgy az adott időszak meghatározó részévé válhatnak. Az éghajlati átlag (normál) felhasználásával készítjük el egy-egy hónap, év összevetését a korábbi időszakokkal. Ez az, amikor arról beszélünk, hogy egy adott év hőmérséklete a „sokévi” átlag alatt vagy felett alakult, illetve a csapadékmennyiség hány százaléka a jellemző értéknek.

A két 30 éves periódus (amiből 20 év átfedés) adataiból felsejlik előttünk az éghajlatváltozás ténye vagy, ahogy leegyszerűsítve nevezik a globális felmelegedés. Az első lényeges megállapítás,

hogy hazánk és benne Veszprém térsége is melegszik, de nem egyenletesen. Az évi középhőmérséklet 0,29 °C-kal lett magasabb. A februárt és decembert kivéve minden hónap melegebb a korábnál, és hét hónapban ez a melegedés meghaladta az éves melegedés értékét.

Továbbra is július a legmelegebb hónap, 0,74 °C-os hőtöbblettel, ezt követi az április 0,68 °C-os értékkel. Ha alaposabban megnézzük a számokat, igazolva látjuk azt a tapasztalásunkat, miszerint eltűnt a tavasz, a télből a nyárba ugrunk, átmenet nélkül. Február hűvösebb lett, márciusban elhanyagolható a melegedés, és áprilisban szinte berobban a nyár. Kevésbé melegedett a szeptember, de

az október és november is az éves átlag fölött alakult. A december 0,35 °C-kal hűvösebb lett, mint a megelőző periódusban.

Melegebb lett, de még nem száradt ki térségünk, ugyanis a csapadék mennyisége, ha kevéssel is, mintegy 2 százalékkal meghaladta a korábbi értéket. Feltűnő, hogy változókéonyabb, mondhatni szélsőségesebb lett egyes hónapok csapadékmennyisége. Öt olyan hónap volt, amikor kevesebb csapadék hullott és hét olyan, amikor több. Kiugró a február, március és szeptember csapadékosága, amikor a korábbi értéket 10 százalékkal haladta meg az eső mennyisége. Április, október és november mintegy 4 százalékkal maradt el a korábbi értéktől, tehát szárazabb lett.

A fenti adatokból messze-menő következtetést levonni nem lehet, de azt kijelenthetjük, hogy melegszik a légkör, főként a nyári félév melegebb, ami előre vetíti a hőségnapok számának növekedését, a szinte elviselhetetlen hőhullámok bekövetkeztét. A kiszáradástól talán még nem kell tartanunk, ugyanakkor fel kell készülni mind térben, mind időben a szélsőségesé váló csapadékmennyiségekre, és ebbe a hosszabb száraz periódusok is beletartozhatnak.

K. GY.

EGY „ANTIK”

VÍZVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV MARGÓJÁRA

Kivételes helyzetben élő emberek vagyunk mi, itt Veszprém-ben. Sokan tudják is; természetesen, tiszta és kiváló minőségű ivóvizünk van. Valóban egy kincs. Ezt bizonyítja a levéltárból előkerült, 100 éves vízminőségi vizsgálati jegyzőkönyv is, mely egyben igazolja azt is, hogy nem napjaink „hóbertja” az ivóvíz minőségének körültekintő hatósági ellenőrzése.

Szerencsésnek éreztem magam, hogy elsők között vehetem kézbe a több mint 100 éves ivókút vegyelemzési bizonylatot. Napjainkban az eredményeket tartalmazó dokumentumot vizsgálati jegyzőkönyvnek nevezük és Társaságunk akkreditált Központi Laboratórium ad ki ilyet, rendszeresen.

A ma is megtalálható, de a vízellátásban szerepet már rég óta nem játszó Fejes-völgyi és a Kiskúti forrásfoglalás vizéről szóló elemzés a víz alapvető paramétereit vizsgálta. A keménység (összes és állandó) és a lúgossági fok olyan jellemzője a víznek, amelyeket régen is mértek és ma is elemzés alá vesszünk rendszeresen. Tulajdonképpen ugyanazokra a komponensekre vagyunk mai is kíváncsiak, bár manapság a másodlagos vízminőség romlást jelző alkotókat is figyeljük. Mire is gondolok? Például a vas és mangán tartalom mérésére, hiszen attól, hogy a kút vize nem vasas vízbázisból fakad, sajnos a hálózat elöregedéséből, elhasználódásából is felléphet a két említett komponens. Természetesen ma már – a méréstechnika és a természettudományok fejlődésével – jóval több komponensre vizsgáljuk az ivóvizet. A teljesség igénye nélkül, csak néhány összetevő: foszfát, nehéz fémek,

mikro szennyezők, arzén, fluorid, cianid, króm, ólom, nikkel, higany, benzol, fenol, trihalometán, radon, trícium, és még sorolhatnám...

Alaposan górcső alá vesszük az ivóvizet; nem véletlenül mondjuk, hogy az ivóvíz a legtöbbször és legalaposabban ellenőrzött élelmiszer.

A víz minőségi jellemzőit a következőképpen különböztetjük meg: bakteriológiai, biológiai, kémiai, indikátor és szennyezés jelző vízminőség jellemző. Az ivóvíz minősítése az előírt vizsgálatok együttes értékelése alapján történik. A vizet akkor lehet ivóvíznek minősíteni, ha a víz nem tartalmaz olyan mennyiségben mikroorganizmust, parazitát, kémiai vagy fizikai anyagot, amely az emberi egészségre veszélyt jelenthet. Száz évvel ezelőtt még nem végeztek precíz bakteriológiai, mikrobiológiai vizsgálatokat; a tudomány fejlődésének köszönhetően, folyamatában alakult ki az igény és a hozzá tartozó vizsgálati módszerek is.

És most nézzük meg részleteiben mit is tartalmaz az évszázados jegyzőkönyv. Legelsőként a víz színe, szaga és íze ad információt a korabeli vízvizsgálat szerint is, habár a jellemzésre használt megnevezés napjainkban már nem használatos; a „rendes” íz alatt az íztelen kifejezés értendő. A zavarosság meghatározása részét képezi a fizikai paramétereknek. A pH és a fajlagos elektromos vezetőképesség értéke alapvető jellemző a víz bázisra; megváltozásuk jelzésértékű. A kémiai oxigénigény, ami a vízben lévő szerves anyagok mennyiségét mutatja; a nitrit, az ammónia és a klorid mind szennyezés jelzők, mérésük

Állapot megnevezése és leírása:	P. Magyarországi Kiváló - Veszprém...							
szagviszony:	7 viz 10. vizvizvizviz 1899. m. a. beküldés /							
jelölés:	Veszprémi vízvezeték Veszprém város, 1905. évi vizelés							
jelölés:	1. viz	2. viz	3. viz	4. viz	5. viz	6. viz	7. viz	8. viz
színezet (száz rész szárazra)	36.4	42.6	38.8	38.0	38.4	35.2	36.8	
színezet (száz rész szárazra) (szűz)	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz)	1.0	1.1	0.2	1.4	0.8	1.0	0.8	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz)	0	0	0	0	0	0	0	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz)	0	0	0	0	0	0	0	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz)	0	0	0	0	0	0	0	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	0	0	0	0	0	0	0	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	28.0	20.9	21.8	20.4	20.6	19.2	18.9	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	2.4	1.9	0.3	2.3	2.1	1.3	2.1	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	6.6	6.8	7.8	6.8	6.6	6.4	6.0	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	
színezet (száz rész szárazra) (szűz) (10. viz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz) (szűz)	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	szűz	

sük kihagyhatatlan. A nitritet a nitráttal együtt veszik figyelembe; közösen létezik határérték.

Mit is tudhatunk meg az adatokból? A magas ammónia és alacsony nitrát „friss” szennyezésre figyelmeztet. Nagyon érdekesnek találom a tömegmérésen alapuló mérések kvázi mértékegységét; 100 000 tömegrés, amiből nem derül ki mi is volt az akkoriban használt mértékegység.

Az 1911-ből származó vegyelemzési bizonylatot az ORSZÁGOS MAGYAR KIRÁLYI KÉMIAI INTÉZET és KÖZPONTI VEGYKISÉRLETI ÁLLOMÁS adta ki. Az intézetet, mely a vizsgálatot végezte 1881-ben alapította a magyar kir. földmivelés-, ipar- és keresk.-ügyi ministerium és 20 éven át vezetője, később igazgatója Leibermann Leó dr. Az intézet feladta volt: A m. kir. földmivelésügyi ministerium részére a kémiába vágó mindennemű munkát, borvizsgálatokat teljesíteni továbbá a kereskedelmi-, pénzügyi- és

vámpolitikát érintő kémiai szakkérdésekben szerepelni, a kereskedelmi forgalomban előjövő ipari és gazdasági cikket megvizsgálni és a mezőgazdaság, a mezőgazdasági kémiai ipar tekintetében tudományos kísérleteket folytatni. Kezdetben cukor finomságának meghatározását végezték, amit követett a borvizsgálatok, tej, sör, petroleum és az ivóvíz vizsgálatok. Ilyen sorrendben merültek fel az igények, és a kor jogalkotói törvénnyel is előírták a vizsgálatokat. 1884-től fellendült az ipar és ezzel együtt az ipari szennyvíz kibocsátás is, 1905-ig 28 kiküldetés történt, hogy szennyvíz kérdésben tapasztalatokat gyűjtsön. Az intézmény fennállásának első 25 éve alatt megduplázódott az ivóvíz elemzések száma. „Azt jelenti, hogy a vidéken mindinkább nagyobb súlyt fektetnek arra, hogy a nép kifogástalan ivóvízzel legyen ellátva, másrésztől szép számra rúgnak a szennyvíz-elemzések”.

>>>

Számomra ez nagyon szimpatikus, hogy 100 évvel ezelőtt is igényes volt a társadalom „s nem ereszheti be akárki készítményeinek mosadékaival szennyezett vizét a közforgalmú csatornába, patakokba és élővizekbe, mielőtt azt alaposan meg nem tisztított és ilyen módon ártalmatlanná nem tette volna”.

1911-ben elég volt az a pár komponens mérése és a hálózatba táplálhatónak minősítették a vizet. Ma már ennyi kevés lenne; alaposabbak és körültekintőbbek vagyunk. A minőségi és a mennyiségi követelményeken kívül, az ellenőrzések gyakoriságára is figyelünk. Manapság uniós normatíváknak felelünk meg, de ez nem volt mindig így. Az 1980-as években magyar szabványok állapították meg az ivóvíz minősítésének feltételeit. A szabványokat olvasva, a mérési módszerek változása szembetűnő, ami a méréstechnika töretlen és rohamos fejlődését tükrözi. Ez a megállapítás nem csak az alkalmazott vizsgálati módszereken követhető végig, hanem a kimutatási határok csökkenése, ezzel együtt a mértékegységek változása is ezt bizonyítja. Például vannak olyan paraméterek ahol az 1955-ös évben még mg/L volt a követelmény, a 1980-1990 években ez finomodott µg/L egységig, de napjainkban már a mikro szennyezőket ng/L-ben is meg tudják adni, ami már-már felfoghatatlan mérési érzékenység.

Magam részéről több kérdésre is kíváncsi lennék még. Például, 1911-ben milyen módszerekkel történtek a mennyiségi meghatározások? Tartok tőle, hogy erre a kérdésre sajnos nem fogok választ kapni...

Nagy Tímea

A „REZSICSÖKKENTÉS NYOMÁBAN” AVAGY A PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI OSZTÁLY SZAKMAI KIRÁNDULÁSA AZ ORSZÁGHÁZBAN

A Víziközmű Múzeumban múlt év tavaszán megtartott szakmai nap sikerén felbuzdulva, egy óvatlan pillanatban jött az ötlet: Országház látogatás, mint szakmai csapatépítés. Kis közösségünk minden tagja felcsillanó szemmel helyeselte a felröppent gondolatot. Némi utánajárás után jött a visszaigazolás, november 13.-ára kaptunk lehetőséget.

A borongós reggel sem tudta megtörni kedvünket, s némi izgalommal, a zsebekben lapuló vonatjegyekkel, a háztársakokban fogyasztásra váró rántott húsos szendvicsekkel indultunk útnak. A gyermekkorunk osztálykirándulásait idéző móka, kacagás, kétórás vonatozás után érkeztünk meg Budapestre. A délelőttől maradt kis szabadidőnket a karácsonyi vásárrban töltöttük, forralt borozással megspékelve, majd innen igyekeztünk 13 órára a Parlamentbe, ahol Györfly Balázs országgyűlési képviselő várt bennünket.

Az Országház 1-es kapujánál megtörtént a szigorú azonosítás és beléptetés. Végül mindenki bejutott, persze nem zökkenőmentesen. Az emelet-

re érvén invitálást kaptunk Jakab István országgyűlési alelnök irodájába, ahol egy kávé mellett kötetlen beszélgetésen vettünk részt az alelnökkel. Rövid időn belül megérkezett az idegenvezető hölgy, aki bevezetett minket az „Ország Házának” rejtelmébe.

Az Országház Magyarország első számú műemléke. A magyar törvényhozás otthona, a Szent Korona őrzési helye, tervezője és felépítője Steindl Imre. A 199 országgyűlési képviselő, illetve az őket kíséretítő közel 600 ember munkahelye. Kapuinál évente csaknem egymillió belépést regisztrálnak.

Parlamenti sétánk alkalmával megtudtuk, hogy már a ház méretei is tekintélyt parancsolnak. Nemcsak művészeti és építészeti szempontból kiemelkedő alkotás, hanem műszaki és technikai megoldásai alapján is korának csúcsteljesítménye. Sokszor szinte tátott szájjal csodálkoztunk rá a gyönyörű építészeti csodára, amely nem hiába vált a Világörökség részévé. Az érdekességek sorában megtudtuk azt is, hogy mivel a

kémények látványa és a füst rontotta volna a ház megjelenését, a fűtés tervezése során döntöttek arról, hogy a kazánt külön épületben helyezik el. A mai Balassi Bálint utcában lévő épület udvarán kapott helyet a kazánház. Az itt termelt gőz, földalatti vezetéken jut el a monumentális épületbe.

Országházjárásunk során megtekinthettük a Szent Koronát is. Külön programként „besurranhattunk” az éppen zajló parlamenti interpellációra, melyet Kövér László házelnök vezetett, „Mikor számolja fel a kormány az energiaszegénységet?” címmel.

Hazafelé indulva sem volt kegyesebb az időjárás, a Dunaparton esőben sétálva még mindig nem szegte kedvünket, sőt...

Sok-sok élménnyel, hasznos információval gazdagodva térünk haza. Szeretnénk több kitűnő helyszínen számos szakmai napot magunk mögött tudni. Ami biztos, hogy egyöntetűen megszavaztuk a következő „osztálykirándulást” is, a „vízumok” igénylése folyamatban...

GY. V.

A HIDROLÓGUS ÉS A KULACS

Édesapja, ahogy ő fogalmaz, „hajós ember volt”. Talán innen származó, már minthogy genetikai alapú is a víz, mint éltető közeg iránti korai érdeklődése.

Bár erről így nem esett szó beszélgetésünk során, de az utóbbi mondatot akár ő is így fogalmazta volna meg. Igazolhatják ezt mindazok, aki személyesen ismerik, hiszen egyedi beszédstílusa nem nélkülözi a „veretes” szavakat, a humoros, ironikus mondatszöveget.

Soma, ahogy becenevén szólítják sokan, és maga sem haragszik érte, fővárosi fiúnak született. Egy híján fél évszázada, de e tényt nehezen fogadja, mert lelkében azért még jócskán, úgy húsz évvel korábbra hiszi, még ha nem is úgy érzi, ha szervezetének visszajelzéseit figyeli.

Munkahelyemen a gyakori különleges helyzetek, és azok megoldásának forgatagában élek. Ez óhatatlanul fiatalon tart, s olykor kalandos ifjúságomra emlékeztet. Viszont egyre gyakrabban kapom magam azon, hogy jóleső érzés hazamenni, élvezni az otthon nyugalma. Túl lenni az aggodalmon, hogy tőlem várják a döntést kritikussabb helyzetekben.

Somodi Ferenc – ahogy ő fogalmazza, kalandos ifjúsága – a Budapesten és Győrben eltöltött általános iskolai évek után a győri Mayer Lajos Vízügyi Szakközépiskolában kezdett kiteljesedni. Ott kezdett a vizes szakmával ismerkedni. Az ismerkedés olyan jól sikerült, hogy megérlelődött az elhatározása: a vízgazdálkodás területén képzelet el a jövőjét. 1988-ban, az érettséget követően már egyenes út vezetett az azóta több néven is ismert Pollack Mihály Műszaki Főiskola Vízgazdálkodási Intézetébe,

Bajára. A főiskolán felhőtlenül eltöltött három évet követően kézhez kapta a vízellátás-csatornázási üzemmérnöki végzettséget tanúsító bizonyítványát.

– A diákevek élményei alkalmasint vonzottak Bajára. Vissza-visszajártam a főiskolai rendezvényekre. Egy gólyabalon jöttem össze egy ott tanuló veszprémi lánnyal, Csillával, akivel aztán 25 éve összeházasodtunk.

Mint nagyon sok fiatalembernek, neki is sorsfordítónak bizonyult ez a kötődés, nem csak a magánéletében, de szakmailag is.

– Csilla még tanult, akkor már Németországban. Így egymástól távol éltünk és én a FERROVILL Kereskedelmi Vállalat győri telephelyén helyezkedtem el. Üzletkötőként dolgoztam, és kerestem a helyemet a végzett szakmában. Mindenhol nemmel kellett válaszolnom arra a kérdésre, voltam-e már katona. A „nem” pedig több esetben az adott cég személyzetisének a szájából is elhangzott. Elhatároztam, hogy sürgősen bevonulok a seregbe.

Rövid sorkatonai szolgálat után, a leszerelést követően a DUVIÉP-nél indult el a szakmai pályafutása, 1993-ban. Művezetőként dolgozott veszprémi, pápai, győri, balatonalmádi munkahelyeken, ahol szennyvízcsatorna építések, ivóvíztisztító és szennyvíztisztító telepi műtárgyak építése szerepeltek a változatos feladatai között.

A munka mellett 1994-től megkezdte tanulmányait a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karán, ahol 1998-ban szerezte meg okleveles vízépítőmérnök végzettségét. Ekkor már egy éve a BAKONY-

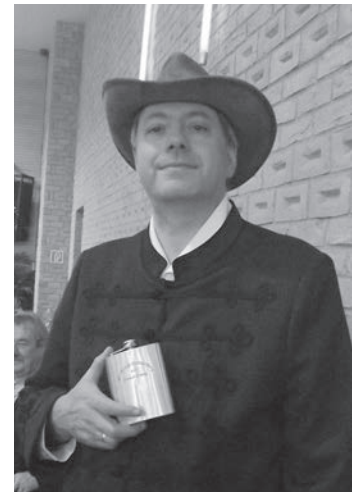
KARSZT Rt.-nél dolgozott. Közben, újabb tanulmányokat követően a Pannon Egyetemen környezetvédelmi szakmérnöki diplomát szerzett 2003-ban. A következő évtől pedig a Veszprémi Üzemmérnökség vezetője. Ebben a beosztásban dolgozik manapság is a Társaságnál.

Mindezek mellett a '90-es évek közepén beindította tervezői vállalkozását is, amelynek keretében a víziközművek tervezése mellett vízrendezési feladatok megoldásával, tavak tervezésével, lefolyás modellezéssel, de szakértői tevékenységgel vagy műszaki ellenőrzéssel is foglalkozik. „Társadalmi szerepvállalásai közül meg kell említeni, hogy több ciklus óta tölti be a Veszprém Megyei Mérnöki Kamara keretein belül működő Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozat elnöki tisztjét, valamint tagja a Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatnak (szakmai gyakorlat szakirányúságát vizsgáló szakértő testület) is. A Magyar Hidrológiai Társaságnak 1987 óta, a Veszprém Megyei Területi Szervezetének 1994 óta tagja.”

Ez utóbbi idézet is abból az életrajzi ismertetőben, laudációban található, melyet a Hidrológiai társaság veszprémi évzáró rendezvényén hallgathatott meg az ünneplő közönség, amikor Somodi Ferenc megkapta a helyi szakmai közösség kitüntető elismerését, vagyis beválasztották a „Kulacos hidrológus”-ok körébe. (2017 novemberében a tizenegyedik alkalommal adták ki ezt a „címet”).

– Meglepett a méltatás, – fogalmazza az elismeréssel kapcsolatos gondolatait Soma. – Úgy a felénél jöttem rá, hogy rólam van szó, és hogy én ka-

pom a „kulacos”. Jól titkolták előttem, ami azért is különleges teljesítmény, mert a korábbi években én is tagja voltam annak a bizottságnak, amely az

elismerésreméltó személyre javaslatot tett a területi szervezet tagjai közül. Ahogy a korábbi években előfordult, hogy bizottsági tagként nem értettem egyet a „kulacos hidrológusnak” javasolt személlyel, úgy ezúttal, velem kapcsolatban sem értettem volna egyet. Félreértés ne essék, nem azt akarom mondani ezzel, hogy nem érdemelte meg bármelyik díjazott is az elismerést, csupán az „aktuális választékból” én másra tettem volna a voksom. Az élet viszont igazolt, hiszen az általam javasolt személyek is előbb-utóbb megkapták ezt a szakmai elismerést. Ezzel együtt büszkeség tölt el, hogy egy ilyen, a szakmai közösség által elismert „társaság” tagja lehetek. A kulacos, ami az elismerést jelképezi, rangos helyen tartom az emléktárgyaim között. Már csak azért is, mert átadása némileg megviselt, hiszen minden eddig megválasztott Kulacos hidrológus kulacsából inni kellett. És hát nem vízzel töltötték meg egyiket sem. ☺

Laki Pál

VÍZ VILÁGNAPI PÁLYÁZAT – 2018.

„VÉDD TERMÉSZETESEN”

A 2018-as Víz Világnap nemzetközi szlogenje nem véletlenül lett a „Védd természetesen!”. Bolygónk legégetőbb problémáival a XX. században csak regionális szinteken foglalkoztak a nemzetek, mára azonban már nem csupán a víz tisztasága a globális kérdés. Árvizek, aszályok, vízszennyezés – mind károsítják a növényzetet, talajt, folyókat, tavakat. Hogyan csökkenthetjük az ezek által okozott károkat? Hogyan szabhatunk gátat a környezetszennyezésnek?

A megoldást a természet maga kínálja. A jellemzően egyetlen funkciót – például csatornázás – betöltő szürke infrastruktúra megoldásai mellett a zöld infrastruktúra térhódítása azért fontos,

mert több probléma egyidejű kezelésére is lehetőséget nyújt. Új erdőket kell telepíteni, vissza kell kapcsolni a folyókat az árterekhez, helyre kell állítani a vizes élőhelyeket, hiszen ezek tartják egyensúlyban a víz körforgását, javítva az emberiség egészségét és életminőségét.

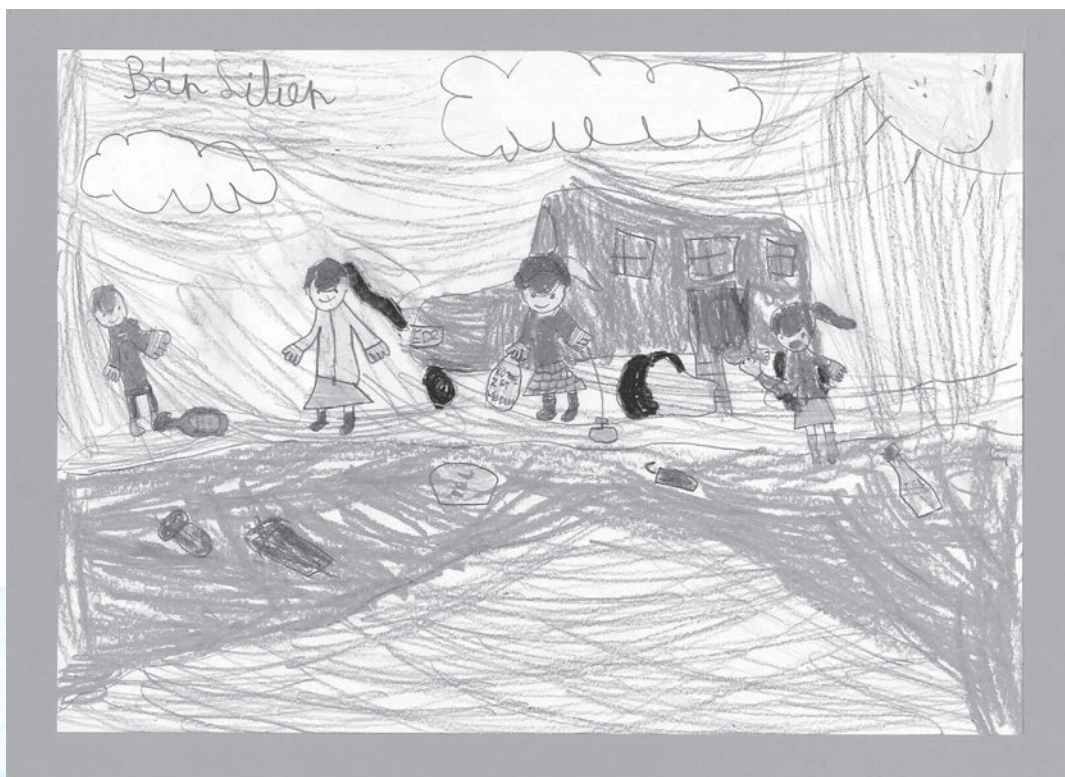
E jeles nap minden évben más nézőpontból hívja fel figyelmünket a víz alapvető szerepére. Az idén kiírásra kerülő pályázatok ezekre a megoldandó problémákra keresnek válaszokat, melyekhez a víz visszatérő és új barátainak egyaránt sok sikert és örömet kíván. Immáron huszonkettedszer hirdetett ez alkalomból pályázatot általános iskolások, valamint középiskolás diákok számára a BAKONY-

KARSZT Víz- és Csatornamű Zrt., a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) Veszprém Megyei Területi Szervezete, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Veszprém Megyei Szakaszmérnöksége, és a Pápai Víz- és Csatornamű Zrt. Régióinkban, a Veszprém megyei diákoknak meghirdetett pályázatra, a vízgazdálkodással, az ivóvíz-szolgáltatással, a szennyvíztisztítással és ezek munkahelyi, foglalkozási, környezetvédelmi vonatkozásaival foglalkozó munkákat vártunk! A „Védd természetesen!” címmel kiírt felhívásra az általános iskolások rajzzal és írásos dolgozattal, míg a középiskolások tanulmányokkal, fotókkal pályázhattak. A részletes pályázati felhívást a megye minden általános és

középfokú oktatási intézményének igazgatóságára eljuttatták a szervezők.

A pályázatra 35 iskolából érkeztek pályamunkák: 339 rajz, 8 tanulmány, 92 fotó és 2 egyéb ötletes pályamunka. A beadványok értékelése két csoportban történt: A BAKONYKARSZT Zrt. és a Pápai Vízmű Zrt. a szolgáltatási területük szerint osztottak a pályamunkákon. A BAKONYKARSZT Zrt.-hez 28 iskolából érkeztek pályamunkák: 281 rajz, 8 tanulmány, 78 fotó és 2 egyéb ötletes pályamunka. Ebből 18 iskola tanulóit kaptak 52 díjat, amelyen szám szerint 91 diák osztozott, hiszen nemcsak egyéni kidolgozott pályázati munkák érkeztek. A díjkiosztó ünnepségre március 22-én, Veszprémben, a Víziközmű Múzeumban került sor, ahol a Múzeum megtekintésére is lehetőség nyílt.

Az eredményhirdetés után a szervezők szendvicsessel, üdítővel látták vendégül a gyerekeket az alábbi támogatók jóvoltából: AGAPE-2000 Kft., ALIAXIS Kft., Aqua-Duo-Sol Kft., BAKONYKARSZT Zrt., BOROSZLÁN Zrt., CONTROLSOFT Kft., Csapó-Kiss Ügyvédi Iroda, CSÓ-KÖTŐ Kft., CSÓ-TV Kft., DUVIÉP 2000 Kft., FULLTECH Kft., Haribo Hungária Kft., INTEREX-WAGA Kft., KRISTÁLY Kft., MACROTEL Kft., MÁRKÓSZOFT Kft., PUNK és TÁRSA Bt., PureAqua Kft., S&B Kft., SIKVÍZ Kft., SZURMAI Mérnö-

Bán Lilien, az alsóörsi református általános iskola II. osztályos tanulójának rajza

ki Iroda Kft., TECINFO Kft., TEMPERATÚRA Kft., TR-VILL. KFT., UNITRADE VILL. KFT., Veszprém TV Kft., VÍZÉPÍTŐ Kft., VÍZKER Kft., ZSILIP 2008 Kft.

Díjazottak

A rajzpályázaton az 1. korcsoportban (I–II. osztályosok): 1. díj: Kovács Ábel István (Kertai Általános Iskola); 2. osztály tanulói (Mezőlaki Arany János Általános Iskola); 2. díj: 1. b osztály tanulói (Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola; Veszprém); 3. díj: Gyűrűs Lilla (Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola); Bán Lilien (Endrődi Sándor Református Ált. Iskola és Kézilabda utánpótlás Központ; Alsóörs); Különdíj: Bartl Anna Míra (Cso-paki Református Ált. Isk.)

A 2. korcsoportban (III–IV. osztályosok): 1. díj: Rel-la, Kiss Hanga Zengő, Roik Erik (mindhárman KEREKNAP Művészeti Isk.; Magyarpolány); 2. díj: Major Dániel, Szanyi Boglárka Klaudia; Dunai Luca (mindhárman KEREKNAP Művészeti Isk.; Magyarpolány); 3. díj: Boros Luca, Sulyok Fanni, Csomor Loretta (mindhárman Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola); Különdíj: Bognár Bence (Mezőlaki Arany János Általános Iskola); Lukács Korina, Csalló Levente, Chugvik Biborka (mindhárman Cso-paki Református Általános Iskola).

A 3. korcsoportban (V–VI. osztályosok): 1. díj: Czintula Zoé, Kizmus Dániel, Kizmus Lora (mindhárman KEREKNAP Művészeti Isk.; Ma-

Dunai Luca, a magyarpolányi KEREKNAP művészeti iskola tanulójának pályamunkája

gyarpolány); 2. díj: Székely Dominika (Nepomuki Szent János Római Katolikus Ált. Isk.; Várpalota); 3. díj: Nagy Veronika Judit (Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola); Különdíj: Kövi Ádám (Csöglei Általános Iskola); Tamási Hanna (Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola).

A 4. korcsoportban (VII–VIII. osztályosok): 1. díj: Horváth Katalin, Kiss Kincső (mindkettő KEREKNAP Művészeti Isk.; Magyarpolány); 2. díj: Endresz Mátyás (Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola); Csonka Viktória (Nepomuki Szent János Római Katolikus Ált. Isk.; Várpalota); Pad Bálint (KEREKNAP Művészeti Isk.; Magyarpolány); 3. díj: Dévényi Gábor (Balatonkenesei Pilinszky János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Isko-

la); Különdíj: Márcsik Petra (Nepomuki Szent János Római Katolikus Ált. Isk.; Várpalota); Kovács Kata (Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola.);

FOTÓ középiskolás korcsoport (9–12. osztályosok) 1. díj: Varga Vivien, Kreizinger Fanni (mindketten Batsányi J. Gimnázium és Kollégium; Tapolca); 2. díj: Kovács Réka, Kocsor Kata (mindketten Batsányi J. Gimnázium és Kollégium, Tapolca); 3. díj: Kiss Virág, Ásványi Jázmin (mindketten Batsányi J. Gimnázium és Kollégium, Tapolca); Különdíj: Vermes Vanda (Thuri György Gimnázium; Várpalota); Kovács Krisztina, Gróf Gabriella (mindketten Batsányi J. Gimnázium és Kollégium, Tapolca).

EGYÉB ötletes pályamunka: Különdíj: Takács Ákos, Hock Máté (Erzsébet Királyné Általános Iskola; Nyirád); Tanulmány 3. korcsoportban (V–VI. osztályosok)

1. díj: Padi Levente (Bán Aladár Általános Iskola Rákóczi Telepi Tagiskolája; Várpalota);

A 4. korcsoportban (VII–VIII. osztályosok) 1. díj: Egly Sára (Ramassetter Vince Testnevelési Általános Isk., Sümeg); 2. díj: Kecse Gréta Mónika (Bán Aladár Általános Iskola, Várpalota); 3. díj: Szőnyi Nóra (Bán Aladár Általános Iskola Rákóczi Telepi Tagiskolája, Várpalota).

A középiskolás korcsoportban (9–10. osztályosok) 1. díj: Laki Rebeka (Szent Benedek Ált. Isk., Középis-kola, Alapfokú Művészeti Isk. és Kollégium Balatonfüredi Tagintézménye; Balatonfüred); 2. díj: Pekárik Luca (Veszprémi Szakképzési Centrum Ipari Szakgimnáziuma; Veszprém);

A középiskolás korcsoportban (11–12. osztályosok) 1. díj: Major Bernadett (Thuri György Gimnázium; Várpalota);

H. A.-né

TÁNCVIGALOM

A THURY VÁRBAN!

Az idei évben is eljött az a kedélyes péntek délután, mikor a legvidámabb lelkületű vízműves kollégáinkkal találkozhattunk a Thury vár festőien feldíszített nagytérmeiben. Maga az aula, az előző években megszokott módon zsúfolásig megtelt mulatozni vágyókkal, akik a táncparkettre perdülve jókedvűen ropták a Búgócsiga együttes zenéjére a táncot. A jókedv fokozásához

hozzájárult még Nagy Elek kollégánk, aki jó néhányunk meglepetésére bármixerként debütálva állta a szomjas ínyencek rohamát, s lett „mint szikla rendületlen”. Makai Ferenc üzemmérnök-ség vezető úr megkapóan szívhez szóló, és dicsérdően rövid nyitóbeszéde, valamint a bőséges és ízletes vacsora után egy remek operett egyveleget kaphattunk a kifogyhatatlan energiájú

Oszvald Marika és a zengő hangú Peller Károly jóvoltából.

Éjfél után a megjelent, mintegy 225 vendég lélegzetviszafojtva hallgatta a tombolasorsoláson elhangzó számokat, reménykedve abban, hogy a rengeteg értékes díj közül épp a szívének kedves jut neki. Ezúton is gratulálunk a kétszemélyes, egyhetes, all inclusive törökországi út nyertesének!

De tegyük a szívünkre a kezünket! Nem csak nekik volt életre szóló élmény a várpalotai vigalom, hanem mindnyájan gazdagabbak lettünk egy csokornyai emlékekkel. Oly' emlékekkel, melyekre bármikor szívesen gondolunk vissza. Kiváltképp akkor, mikor életünk hajója különösen háborgó vizekre ér, és testünknek-lelkünknek szüksége van néhány vidám, szívet melengető gondolatra.

Végezetül nem is marad más hátra, minthogy hálás szívvel gondoljunk mindazokra, akik e remek mulatságot szervezve és lebonyolítva kirángattak minket a mindennapok szürkeségéből.

S. F.

*Csapongó kedv a tánc-
teremben!*

*Hol a kedélyes nősereg
Egymás arcát, mezét,
családját*

*Ajk-pittyevetve szólja meg;
Hol annyi drága rizspor
elfogy...*

*És sok mámorban pihegő
Leány a másvilágra táncol...
Oh boldog farsangi idő!*

(Tompa Mihály: Farsang /részlet/)